

УДК 339.54 : 620.2 : 685.3

М.С. БЕДНАРЧУК, Н.І. ПОПОВИЧ

Львівська комерційна академія

**РОЛЬ І МІСЦЕ МІЖНАРОДНОГО ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
У ВІТЧИЗНЯНОМУ ТОВАРОЗНАВСТВІ***Повідомлення 2****Місце міжнародного технічного регулювання у товарознавстві взуття***

Розглянуто місце складових частин «технічних бар'єрів в торгівлі» у сучасному вітчизняному товарознавстві, необхідність їх врахування у якості передумови виходу товарів вітчизняного виробництва на світовий ринок.

Ключові слова: *товар, споживні властивості, управління якістю, нормативні документи, міжнародне технічне регулювання, товарознавство, взуття*

Об'єкти та методи дослідження

Об'єкти та методи дослідження описані у повідомленні 1.

Результати досліджень та їх обговорення

Важливо, що євростандарти, які містять означені вище вимоги, не лише гармонізовані з міжнародними стандартами, але і мають певні особливості застосування, зокрема:

– EN-344 (EN ISO 20344) – визначає загальні вимоги і методи тестування спеціального, захисного і робочого взуття; використовується лише спільно зі стандартами EN-345, EN-346, EN-347, які, в свою чергу, визначають вимоги для захисту від інших видів небажаного впливу;

– EN-345 (EN ISO 20345) – визначає основні і додаткові (факультативні) вимоги до спеціального взуття (маркування S), яке використовується в робочій (виробничій) зоні; спеціальне взуття виготовляють із захисним підноском (з полімерного матеріалу чи сталі), що здатний витримувати максимальне ударне навантаження силою у 200 Дж і стискання до 15 кН;

– EN-346 (EN ISO 20346) – визначає основні і додаткові (факультативні) вимоги до захисного взуття (маркування P), яке використовується в робочій (виробничій) зоні; захисне взуття виготовляють із захисним підноском (з полімерного матеріалу чи сталі), що здатний витримувати максимальне ударне навантаження силою у 100 Дж і стискання до 10 кН;

– EN-347 (EN ISO 20347) – визначає основні і додаткові (факультативні) вимоги до робочого взуття (маркування O), яке використовується в робочій (виробничій) зоні; робоче взуття виготовляється без захисного підноскок.

Варто наголосити, що вітчизняні виробники вже виготовляють робоче взуття, що відповідає вказаним європейським нормам і має назву «Робоче взуття «Євростандарт» (рис.) [1].

Дане захисне взуття виготовляється з натуральної цілісної шкіри з просоченням, яка забезпечує дихальну активність шкіри стопи і водонепроникність, випаровування поту і непросочування води ззовні; металевий підносок забезпечує захист від удару і/чи прищемлення пальців масою до 6 тонн; стабілізуючий задник – захист п'ятки від вивертання і опору з усіх боків; амортизаційна система – підсилює ресорну функцію стопи; інші системи, які забезпечують поглинання енергії удару в ділянці п'ятки понад 20 Дж; захист від вібрації; антистатистичні властивості від 0.1 до 1000 Мв, струмопровідність < 0.1 MW; супінатор з термопластика з ортопедичним ефектом, металева устілка (категорія захисту S 3), антипрокольна міцність підошви 1100 N захист стопи від проколу; зручний крій,

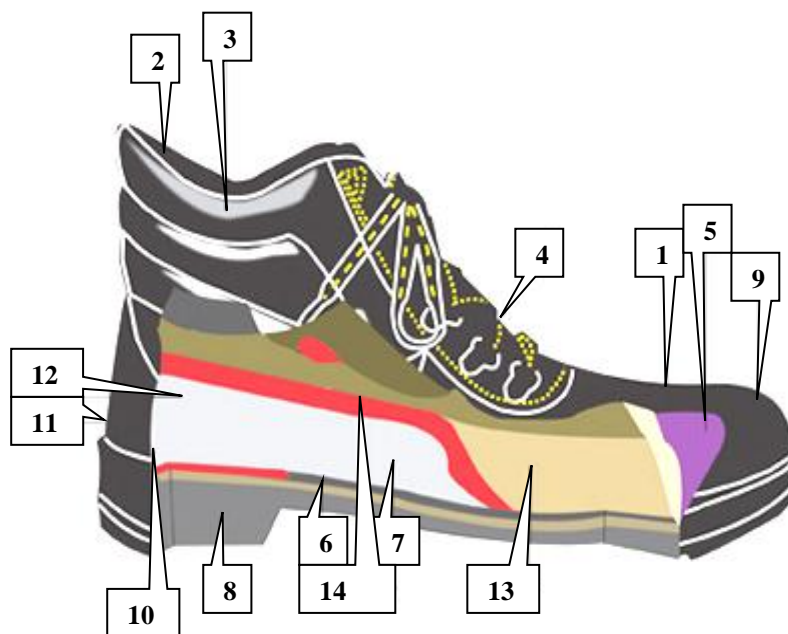

Рис. Захисне взуття, виготовлене відповідно до вимог Євростандартів

1. Шкіряний верх з водовідштовхувальним просоченням	8. Поліуретанова, маслобензостійка, антистатична підошва
2. Підкладка	9. Високий обливний носок
3. Підтримка кісточки	10. Поглинання навантажень на склепіння стопи
4. Закрите кріплення шнурків і язичка	11. Жорсткий задник
5. Сталевий підносок	12. Внутрішня шкіряна обробка
6. Сталева антипрокольна устілка	13. Антибактеріальна шкіряна устілка
7. Анатомічна колодка	14. Водонепроникні шви

що забезпечує природний кровообіг стопи і комфорт; підошва з поліуретану з подвійним потовщенням; маслобензостійкість, захист від низьких і високих температур від мінус 35°C до 120°C; жаростійкість підошви до 300°C; стійкість до ковзання 8% та висока зносостійкість. Характеристика даного взуття за класами захисту відповідно до вимог Євростандартів подана у табл. 1.

Таблиця 1. Характеристика взуття за класами захисту

КЛАС ЗАХИСТУ	S1	S2	S3
Сталевий підносок, який витримує удар до 200 Дж	+	+	+
Антистатичні властивості	+	+	+
Поглинання енергії в ділянці склепіння стопи	+	+	+
Нафтостійка підошва	+	+	+
Поглинання води максимум 30% × год		+	+
Водостійкість		+	+
Антипрокольна устілка			+

З іншого боку важливо, що будь-яке виробництво спеціального взуття у країнах ЄС опирається щонайменше на два особливі загальні принципи регулювання [2]. По-перше, у виробництві спеціального взуття відсутні державні (обов'язкові для усіх виробників) нормативи, які регламентують якісні

показники цього взуття. Тому кожен виробник такі показники розробляє самостійно, а єдина обов'язкова умова для усіх виробників спеціального взуття в країнах ЄС стосується нанесення інформаційного знака про матеріали, з яких це взуття виготовлено: натуральна шкіра, текстильні, штучні (інші) матеріали (Директива ЄС №94/11/ЄС від 23.03.1994 р.); наприклад, табл. 2.

Таблиця 2. Нормативи маркування взуття

Піктограма (деталі взуття)	Текстове позначення	Піктограма (матеріали)	Текстове позначення
	Верх взуття		Натуральна шкіра Натуральна шкіра з покриттям
	Підкладка заготовки та устілка		текстиль
	Підшва взуття		Інші матеріали

По-друге, держава чітко контролює безпеку товарів, які зараховані до потенційно небезпечних для людини і продаються кінцевому споживачеві. Проте взуття як завершений продукт виробництва до таких товарів не належить, оскільки безпека взуття (як і багатьох інших завершених виробів легкої промисловості) гарантується обмеженням застосування певних шкідливих речовин у вихідних матеріалах, з яких взуття виробляють (шкіри, текстиль, клеї, фарби тощо). У такий спосіб дуже просто реалізується надзвичайно важливий і гуманний принцип: якщо усі без виключення вихідні матеріали, з яких виготовлено взуття, безпечні, то і взуття як продукт виробництва – також безпечно; і навпаки – якщо у виготовленому взутті міститься хоча б один небезпечний компонент, то таке взуття як продукт виробництва вважається небезпечним.

Висновки

Система технічного регулювання («технічні бар'єри в торгівлі») як інструмент регулювання перешкод для економічної діяльності відчутно впливає на легку промисловість – важливу ланку народного господарства. Тому використання цієї системи має бути зваженим і обмежуватись сферами, де держава зобов'язана забезпечити дотримання обов'язкових вимог, зокрема – захист життя і здоров'я людини і охорони довкілля.

Основна риса усіх типів технічних бар'єрів у тому, що офіційною метою їх застосування є забезпечення цілісності національної системи стандартизації і безпеки використання товарів, але на практиці вони застосовуються як засіб обмеження небажаного імпорту. Тому зазвичай важко провести чітку межу між дійсно необхідними заходами в сфері стандартизації і використанням національних технічних норм і вимог в якості протекціоністського інструменту.

Проблема конкурентоспроможного виходу вітчизняної продукції на світовий ринок навіть в умовах вступу України до СОТ дискусійна і досі актуальна. Це підтверджує приклад неузгодження чинного в Україні нормативного забезпечення і національної системи технічного регулювання у сфері вітчизняного виробництва взуття спеціального з відповідним європейським та міжнародним нормами та

системами. Ефективний розв'язок даної проблеми можливий під спільним знаменником системи технічного регулювання і сучасного товарознавства, тобто, дотримання принципу, який проголошений для України міжнародною організацією зі стандартизації і повністю відповідає Угоді про технічні бар'єри в торгівлі: «Один стандарт – одне випробування – один сертифікат».

Список використаної літератури

1. Взуття робоче [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukr.ozon.com.ua/footwear>.
2. Чи прийдемо у Європу в українському взутті? Обов'язково – якщо не зробимо ще один фетиш із державного контролю і сертифікації [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/ECONOMICS/chi_priydemo_u_evropu_v_ukrayinskomu_vzuttiobovyazkovo_yakscho_ne_zrobimo_sche_odin_fetish_iz_derzh.html.

Стаття надійшла до редакції / Article received: 27.04.2013

Роль и место международного технического регулирования в отечественном товароведении
Сообщение 2

Место международного технического регулирования в товароведении обуви

М.С. Беднарчук, Н.И. Попович

Львовская коммерческая академия

Рассмотрено место составных частей «технических барьеров в торговле» в современном отечественном товароведении, необходимость их учета в яркости предпосылки выхода товаров отечественного производства на мировой рынок.

Ключевые слова: товар, потребительские свойства, управление качеством, нормативные документы, международное техническое регулирование, товароведение, обувь

Role and place of international technical regulation in domestic Commodity

Message 2

Place the international technical regulation Commodity shoes

M. Bednarchuk, N. Popovych

Lviv Academy of Commerce

The place components «technical barriers to trade» in today's domestic commodity research, the need for their incorporation in яркости prerequisites Released domestic products to the world market.

Keywords: product, consumer properties, quality management, regulations, international technical regulations, merchandising, shoes.